

Marcos Fernández estrena 'Homenatge a Bernstein' amb l'OBC

El jove compositor barceloní Marcos Fernández veurà estrenada el proper 5 d'octubre l'obra -encàrrec de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya- *Homenatge a Bernstein* durant la temporada de l'OBC a l'Auditori de Barcelona.

Resident a Londres des de fa dotze anys i professor a la Trinity Music Academy, el compositor va ser guardonat al Concurs de Composició AEOS-Fundación BBVA, fet pel qual la seva música serà interpretada per les vint-i-vuit orquestres simfòniques espanyoles durant els propers dos anys.

La «Revista Musical Catalana» parla amb ell per conèixer-ne el perfil i la trajectòria i el seu retorn als orígens, a Barcelona.

-Aquest mes d'octubre estrenes *Homenatge a Bernstein*, obra encàrrec de l'OBC, que dirigirà Kazushi Ono, el seu titular, en el segon programa de la temporada. Com va sorgir l'encàrrec i la idea de compondre una obra en homenatge a Bernstein? ¿Podrem sentir ecos de la música de Bernstein en aquesta obra d'homenatge?

-Sempre he volgut tenir una escriptura que absorbeixi i reflecteixi les diferents vessants i tendències actuals de la música; és possible que per aquest motiu més d'un cop m'hagi trobat amb alguna ressenya que comparava algunes de les meves obres més rítmiques amb Bernstein. Durant una reunió amb l'Alberto Sampablo, exdirector tècnic de l'OBC, que coneixia el meu perfil i algunes d'aquestes composicions, em va preguntar si m'avindria a escriure una obra rítmica que fes homenatge a Bernstein. Com que jo hi connectava i admirava el perfil multidisciplinari de Bernstein, em va motivar molt l'oportunitat d'homenatjar-lo amb una obra que presenta ecos de l'hemiòlia tan famosa que ens ha deixat a "America" de *West Side story*, així com altres elements propis de l'autor o tècniques de *crossover* que identifiquen la seva activitat. Però de moment no en vull donar detalls, perquè vull que aquests siguin sorpresa per a l'audiència; tal com ho va ser quan ell ho va fer a l'època.

-Recentment vas guanyar el Concurs de Composició AEOS-Fundación BBVA, cosa que propiciarà que siguis el compositor "més interpretat per les vint-i-vuit orquestres simfòniques a Espanya els propers dos anys", segons els organitzadors del Concurs. ¿Pots explicar-nos en què consisteix aquest premi i l'oportunitat de ser interpretat a nivell nacional de manera tan generalitzada?

-Com a gairebé tots els concursos del món, en aquest els candidats havíem d'enviar una partitura d'una obra que s'ajustés a la duració i instrumentació esmentada i un jurat d'experts valorava les obres rebudes. No obstant això, aquest concurs té una particularitat que el fa molt diferent de la resta arreu del món. És molt difícil sentir una obra de nova creació més d'un cop, tant si ha estat una obra guanyadora com si és un encàrrec. Un cop s'han estrenat, és molt difícil tornar-la a veure programada, i això és una qüestió que no passa desapercebuda a la resta de països; sempre es parla d'aquest problema. El fet que l'obra amb què vaig guanyar rebi tantes programacions per les orquestres de tot l'Estat és una situació única i una gran satisfacció per a un compositor; no hi estem acostumats i és com un somni. De fet, alguns dels meus companys del gremi, nadius de llocs com Londres, Nova York o fins i tot Austràlia, m'han mostrat la seva

admiració pel fet que tinguem un premi amb aquesta particularitat a Espanya. Això no només dona suport a la pervivència de l'obra guanyadora al repertori modern espanyol, sinó que també en garanteix la incorporació a la tradició cultural amb la inclusió als CD que els organitzadors produeixen. A més, veure el teu nom en una llista d'antics guanyadors que ara són compositors de renom (com Agustí Charles, Jesús Torres, etc.) també és una grandíssima oportunitat de promoció.

-Et vas formar inicialment a l'ESMUC en el grau de piano i composició, abans de traslladar-te al Regne Unit. Quins records tens del teu període formatiu a Barcelona? Com va ser l'experiència de fer el salt a l'estranger?

-Quan vaig anar a estudiar el superior de composició al Royal Conservatoire of Scotland, ja tenia un grau superior de piano a l'ESMUC i el centre em va permetre utilitzar aquestes eines durant el desenvolupament de la meva formació; vaig participar molt com a pianista i compositor en aquell centre. Els britànics són una gent molt maca i tenen una capacitat per treure el millor de les teves possibilitats com a estudiant, tenint en compte el teu perfil personal. Vaig trobar que la seva pedagogia és constructiva; utilitzen la recompensa com a motivació per fer-ho bé, més que no pas el càstig quan ho fas malament. El meu professor, Rory Boyle, va ser un gran exemple d'aquest plantejament i em va mantenir molt motivat i creatiu a cada classe. A Londres vaig aplicar el mateix plantejament amb els meus alumnes de composició al Trinity Music Academy, i continuo fent el mateix amb els meus alumnes de composició al Centre Universitari TAI de Madrid. Crec que es guanya en productivitat i qualitat.

-Al Regne Unit hi has estat dotze anys, primer guanyant-te la vida com a pianista i a poc a poc obrint-te camí com a compositor. ¿És possible viure avui de la música com a creador?

-Es pot, però no és fàcil, sobretot si vols mantenir una trajectòria multidisciplinària; si especialitzar-te en una o dues vessants de la música ja porta molts anys i dedicació, encara costa més si vols portar diverses activitats al món de la creació. Jo em vaig trobar que el desenvolupament d'un perfil professional d'aquest tipus era molt més lent i, a vegades, em vaig trobar amb la sensació que un perfil multidisciplinari potser no reflectia el mateix respecte o serietat que un perfil més especialitzat. Semblava que costava més convèncer la gent o entitats amb qui volies col·laborar.

Però tot just quan començava a dubtar sobre si seguir una activitat multidisciplinària o no, vaig començar a treballar com a compositor multidisciplinari per a una empresa d'espectacles multidisciplinaris espanyola (Cre.Art Project) amb seu a Londres. Va ser amb els seus directors quan vaig tenir l'oportunitat de confirmar els beneficis de crear i produir quan tens eines, coneixements i experiència de diverses disciplines. Així que em va donar una empenta per continuar amb aquesta filosofia. I gràcies a això he fet projectes molt interessants al Regne Unit i als Estats Units, que, per exemple, han barrejat la medicina i la música, l'òpera i el cinema o els esports i la música.

-La teva obra ja ha rebut més de vint premis, tant com a compositor i com a productor. Com definiries el teu estil, la teva estètica?

-Des de jove he estat molt influenciat pel folklore celta i el repertori clàssic de piano, però més endavant vaig voler desenvolupar un ampli recorregut de tècniques i estètiques on conflueixen tant els corrents moderns contemporanis com les tendències del flamenc, el jazz, el pop o la música de cinema. Vaig desenvolupar també coneixements en diversos estils i instruments, com el violí, guitarres (elèctrica, espanyola, acústica), acordió, etc. i crec que això confereix al meu treball un llenguatge personal que ha interessat públics molt diferents. Això m'agrada; normalment sembla que els públics no es barregen, uns senten pop, uns altres clàssica, d'altres música contemporània, etc., però tots són persones i volen sentir coses noves.

Llavors, independentment de si ho faig amb el piano, l'orquestra o amb una producció d'estudi, el que més m'interessa és el repte de connectar amb totes aquestes persones o la societat actual, però sense oblidar l'element d'innovació que ha d'estar present en qualsevol forma artística, tant si és en una banda sonora, una obra de concert o una òpera. Llavors crec que la meva estètica o estil neix d'un equilibri d'aquests dos interessos.

-Has explorat múltiples gèneres musicals, entre els quals òpera, simfònic, bandes sonores, però també nous formats, com el piano *underscore* i produccions musicals innovadores. Quin és el gènere en el qual et sents més còmode? ¿Ens pots explicar en què consisteixen els nous formats innovadors en què treballes?

-La veritat és que necessito fer coses diferents i aquesta varietat és el que em fa sentir còmode. La música que he fet per a mitjans audiovisuals m'ha servit per incorporar tècniques expressives que combinen música amb escena a les meves òperes. Les lletres que he musicat en aquestes òperes m'han servit per trobar formes interessants d'estructurar les meves idees temàtiques en obres instrumentals o simfòniques, i la forma musical que vaig desenvolupar en aquestes obres de concert m'ha donat eines per barrejar-les amb l'experiència com a intèrpret i professor de piano durant la creació de piano *underscore*,

que també utilitza tècniques de composició audiovisual. Potser el projecte més innovador en què treballa de tant en tant és produint música per a una aplicació digital britànica que ofereix composicions amb un caràcter (o estat d'ànim) que respon a un gràfic introduït per un usuari qualsevol, gairebé en temps real.

-Alguns dels teus projectes tenen una clara vocació de servei a la societat. Què vols aportar tu amb la teva feina i amb la teva obra?

-Al Regne Unit vaig treballar en projectes molt interessants. Fa uns anys l'Arts Council of England em va encarregar una òpera sobre futbol per apropar el gènere a la societat del nord del Regne Unit, sobretot en una zona on l'òpera no va tenir una gran presència a la història d'Anglaterra. L'escriptor de *best-sellers* David Almond va escriure un llibret on els personatges eren jugadors de la Premier League i esmentava Messi, Pelé i Ronaldo. A més, el cor el vaig tractar de forma que hagués de cantar com si fos l'afició en un estadi mentre la música reflectia un partit de futbol a l'escenari. Va ser un projecte de dos anys de durada i va tenir molt d'èxit. De fet, em van tornar a encarregar una segona òpera amb el mateix interès d'apropar la societat al gènere en una producció per al 2019.

A vegades sembla que la música de nova creació no gaudeix de la mateix connexió amb la societat que d'altre tipus de música, però crec que és possible aconseguir-ho i hi ha molts grans compositors que ho aconsegueixen. Aquesta és una de les aportacions que m'agradaria aconseguir amb la meva feina.